

FI lausuntopyyntö VV

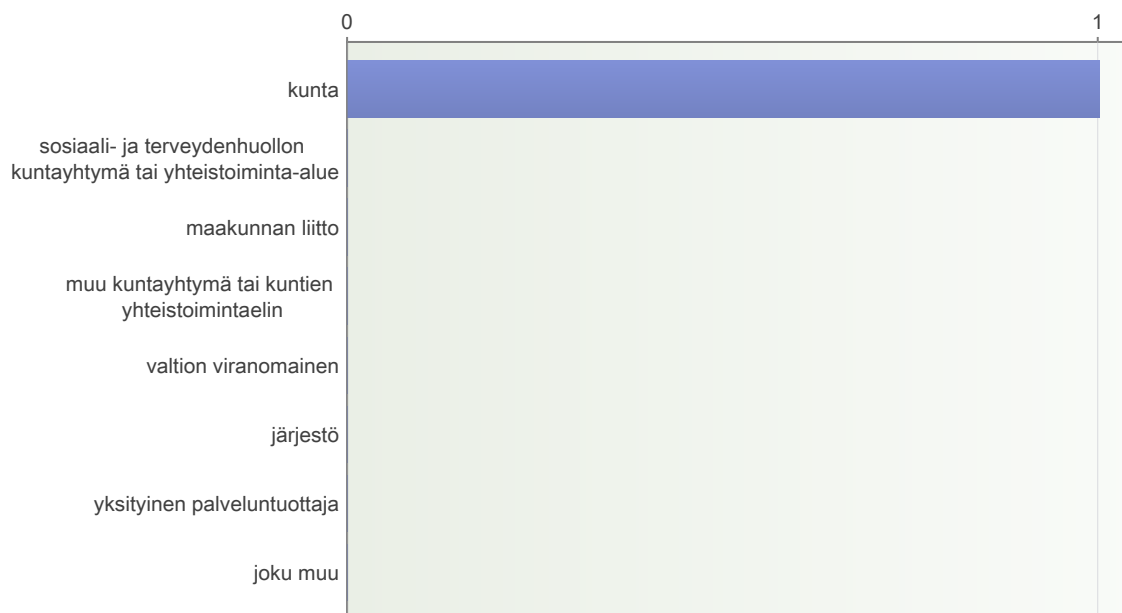
1. TAUSTATIEDOT

Vastaajien määrä: 1

Vastaajatahon virallinen nimi	Vastauksen kirjanneen henkilön nimi	Vastauksen vastuuhenkilön yhteystiedot	Lausuntopyynnön käsittelypäivämäärä toimielimessä	Toimielimen nimi
Sievin kunta	Mari Yrttikoski	Marianne Ahmaoja	13.3.2017	Sievin kunnanhallitus

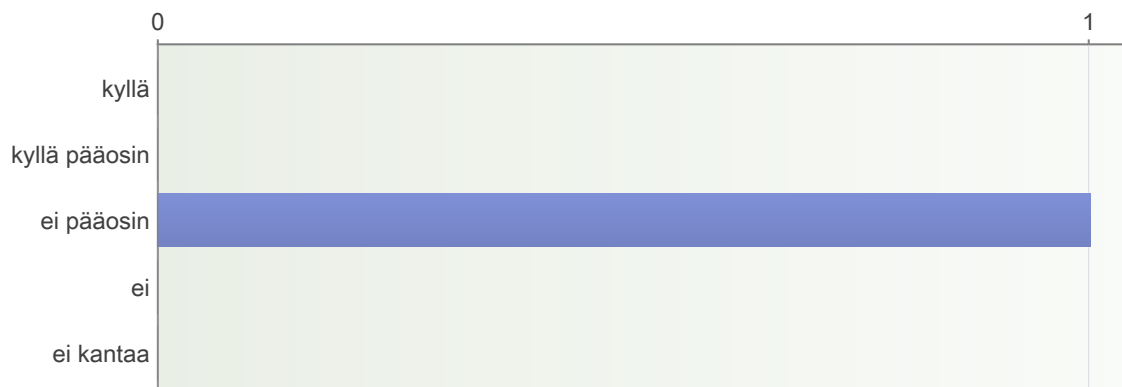
2. Onko vastaaja

Vastaajien määrä: 1

3. 1. Voidaanko uudistuksella kaventaa väestön terveys- ja hyvinvointieroja sekä parantaa palvelujen yhdenvertaista saatavuutta?

Vastaajien määrä: 1

4. Vapaamuotoiset huomiot.

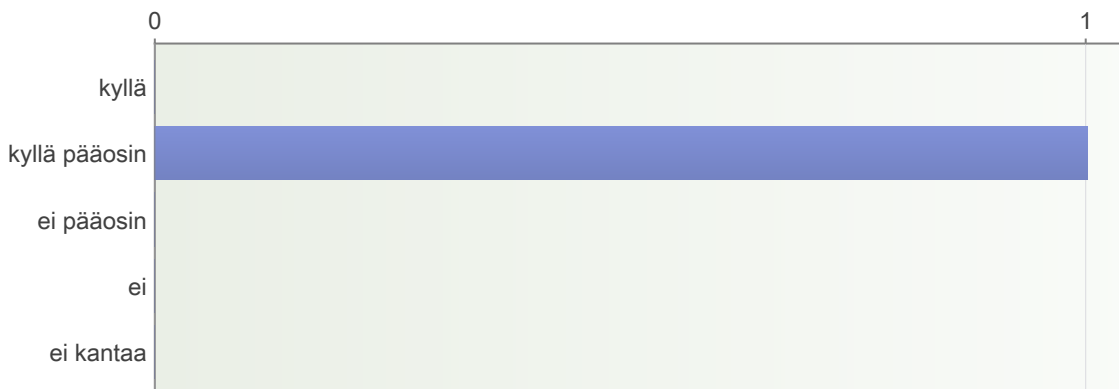
Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapauden toteutuminen saattaa helpottaa palvelujen piiriin pääsyä alueellisesti, mikäli palveluntarjoajia tulee aidosti lisää. Palvelutarjonnan lisääntyessä myös nopealla hoitoon pääsillä voi olla terveyttä edistävää vaikutusta. Palvelutuotannon todellinen kokonaismäärä ei kuitenkaan voi merkittävästi lisääntyä, koska kustannustaso tulee aleta - ei kasvaa. Alueelliset erot ja sitä kautta myös terveyserot tulevat todennäköisesti kasvamaan esitetyllä mallilla. Yhtiöpohjainen palvelutuotanto tulee keskittymään niille kasvukeskusalueille, joissa on jo nykyisellään toimivat markkinat ja niille riittävä väestöpohja.

Laajenevasta valinnanvapaudesta hyötyvät todennäköisesti eniten henkilöt, jotka käyttävät palveluja vähiten ja huolena on, että terveyserojen kannalta kriittisimmän asiakasryhmän asema voi jopa heikentyä. Palvelujen yhdenvertaista saatavuutta tullen heikentämään myös tulevien palveluntarjoajien suorittama asiakkuuksien profilointi ja laajempi palvelupaketointi esim. finanssi- ja vakuutuspalvelujen kanssa. Tällöin kokonaishinnoittelulla palveluntuottajat voivat hallita asiakkuuksiaan erilaisin keskittämisi- tai bonuseduin ja ohjata hinnoittelulla enemmän palveluja tarvitsevat asiakkaat maakunnallisen liikelaitoksen palvelujen piiriin.

5. 2. Edistääkö uudistus tarkoituksenmukaisella tavalla asiakkaan vaikutusmahdollisuuksia omiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

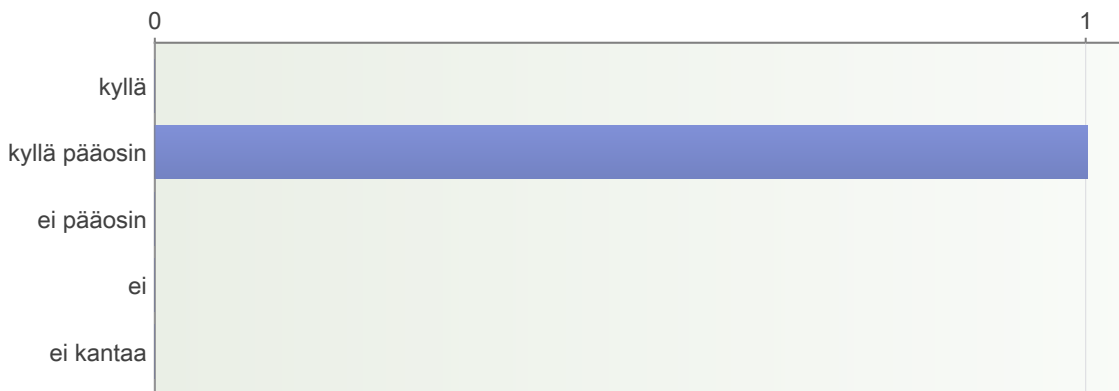
6. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asukkaan vaikutusmahdollisuudet omiin palveluihin kasvavat ja myös henkilökohtainen vastuu lisääntyy, mikä voinee parantaa hoitoon sitoutumista ja omahoitoa. Alueellisista eroista, esimerkiksi maaseudun ja kaupunkien välillä, johtuen kaikilla asukkailla valinnanvapaus ei todellisten markkinoiden puuttuessa toteudu. Valintaa pitää tehdä moniportaisesti ja useassa hoidon ja/tai palvelun vaiheessa, mikä saattaa kuormittaa joitakin asiakasryhmiä ja palvelukokonaisuus voi pirstoutua asiakkaan hoidon kannalta tarkoituksettomilla valinnoilla.

7. 3. Antaako uudistus asiakkaalle riittävät mahdollisuudet hakeutua asiakkaan omaan tilanteeseen sopivaan palveluun?

Vastaajien määrä: 1

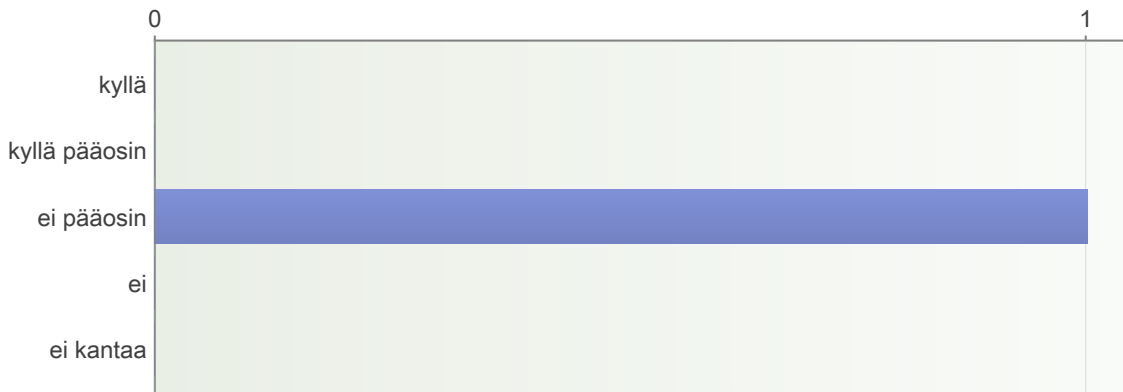
8. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Mahdollisuus hakeutua asiakkaan tilanteeseen sopivaan palveluun toteutuu pääosin, mutta valinnanvapautta tulisi tutkia myös hoitotarve (esim. taudinkuva) lähtöisesti sen sijaan, että lakiesityksessä valinta tehdään aikaperusteisesti valintajakson ollessa vähintään yksi vuosi. Tällöin Suomeen voisi aidommin kehittyä erikoistuneita hoitoyksiköitä, joiden olisi mahdollista tarjota hoitopalveluja laaja-alaisemmin koko Suomen alueelle. Nämä erikoistuvat yksiköt pystyisivät kilpailemaan laadulla myös kansainvälisillä markkinoilla.

9. 4. Jos asiakkaalla on laaja-alaisia palveluntarpeita, toteutuuko uudistuksessa asiakkaan mahdollisuus saada tarpeen mukaisella tavalla yhteensovitettuja palveluita?

Vastaajien määrä: 1

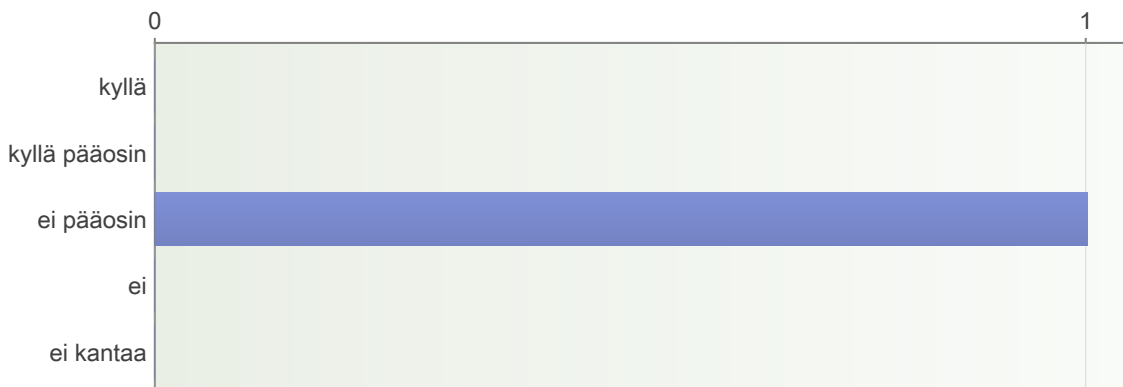
10. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Palvelukokonaisuus ei käytännössä toteudu suunnitelman mukaisesti ja integraatio jää puutteelliseksi, kun palvelut saatetaan joutua hankkimaan usealta taholta ja pirstaleisina. Palvelujen yhteensovittaminen voi toteutua palvelusuunnitelmatasolla, mikäli palvelutarpeen arviointi, asiakassuunnitelman laatiminen ja päätöksenteko toimivat aidosti lähipalveluna asiakkaalle.

11. 5. Antaako uudistus riittävät edellytykset saavuttaa 3 miljardin euron kustannusten kasvun hillinnän tavoite?

Vastaajien määrä: 1

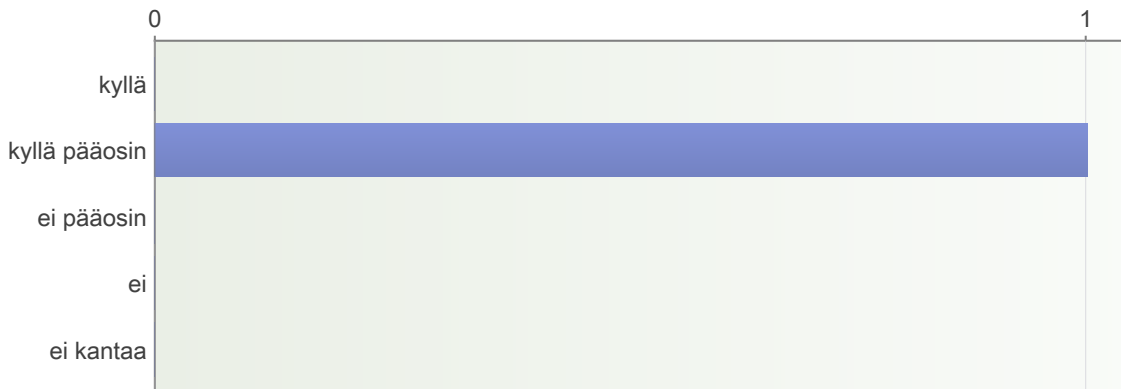
12. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnos ei sisällä riittävästi kuvausta siitä, kuinka tuo tavoiteltu kolmen miljardin säästö voidaan toteuttaa. Monituottajamalli saattaa onnistuessaan luoda innovaatioita ja uusia toimivia prosesseja, jotka osaltaan voisivat parantaa kustannustehokkuutta. Riskinä kustannusten kannalta on se, että valinnanvapausjärjestelmän, hoitopolkujen ja kustannuskertymän vaikea hallittavuus yhdessä hajaantuvan palvelutarjonnan kanssa todellisuudessa nostavat kokonaiskustannuksia aiotun säästön sijasta.

13. 6. Toteutuuko demokratia esityksessä riittävällä tavalla? Jos ei, miten esityksen kansanvaltaisuutta voisi vahvistaa?

Vastaajien määrä: 1

14. Vapaamuotoiset huomiot.

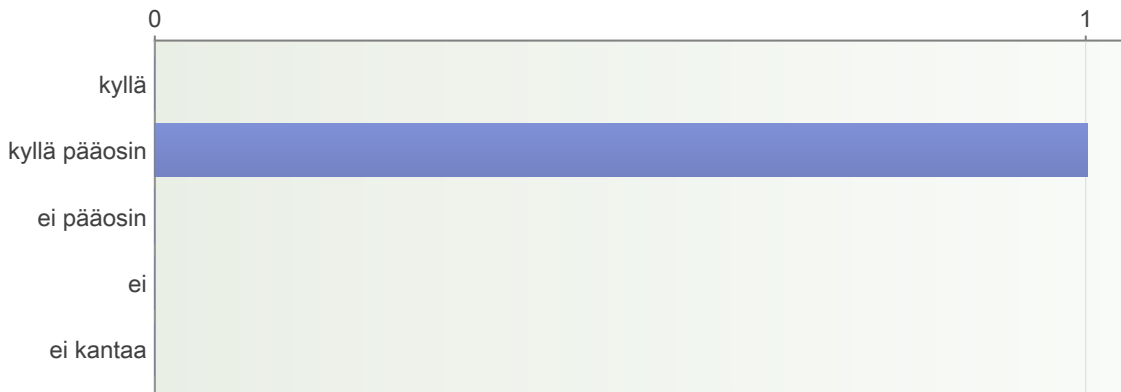
Vastaajien määrä: 1

- Maakuntamallissa itsehallintoalue ja sen liikelaitos toimivat alueellisessa poliittisessa ohjauksessa. Tosiasiassa esitetty malli on valtakunnallisesti valtion vahvassa rahoituksellisessa ohjauksessa eikä todellisesta maakuntien itsehallinnosta ole kyse.

Maakuntamallissa riskinä on myös väestön määrän ja ikäjakauman perusteella käydä niin, että päätösvalta keskittyy hiljalleen kasvukeskuksiin, minkä vuoksi alueelliset äänileikkurit voisivat olla hyvä keino turvata palvelujen yhdenvertaista saavutettavuutta maakunnassa.

15. 7. Edistääkö uudistus toimintatapojen muutosta ja uusien palveluinnovaatioiden käyttöönottoa, millä voidaan varautua tulevaisuuden haasteisiin?

Vastaajien määrä: 1

16. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

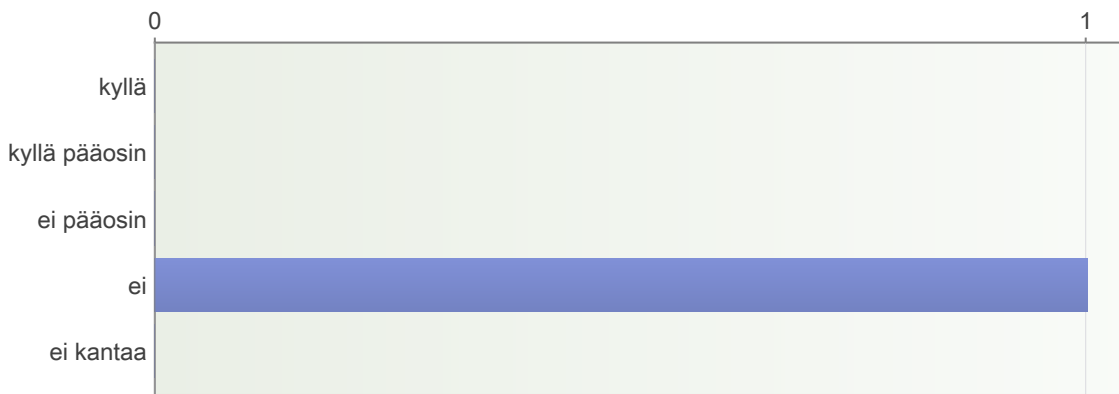
- Mikäli kaikki liikelaitokset pystyvät lähtemään kehittämään toimintaansa samalta viivalta eli maakuntien asettamat vaatimukset palvelujen tuottajille onnistuvat, uudistuksella on mahdollisuus tuottaa myös innovaatioita. Maakunnille mahdollistettava erikoistuminen tukisi tätä kehitystä (ks. kysymyksen 3 vastaus).

Toinen merkityksellinen seikka on, miten hyvin maakunnan liikelaitokset saadaan kokoluokaltaan ketteriksi ja kehittyviksi. On myös olemassa riski, että innovaatiot keskittyvät kasvukeskuksiin ja kaupunkeihin eikä maaseutujen vahvuuksia osata hyödyntää osana innovaatioita.

Oleennaista on myös kustannusten korvausmalli ja se, miten asiakas- ja maksusetelien käyttö rajataan palveluhankinnassa. Lakiluonnoksen mukaan palveluntuottaja ei saisi periä asiakkaalta maksuja maksusetelillä annetuista palveluista. Mikäli setelit määritetään arvoltaan ja sisällöltään kiinteiksi entisen palvelutuotannon perusteella, niillä ei mitenkään voida saada tuotettua entistä enempää entistä saatikka uutta palvelua tai hoivaa. Tästä johtuen palvelutuotanto ei voi kehittyä halutulla tavalla.

17. 8. Sosiaali- ja terveydenhuollon valinnanvapauslakiluonnoksen 3 luvussa säädettäisiin asiakkaan suoran valinnan sosiaali- ja terveystalvuluista. 8a. Ovatko säännökset suoran valinnan palveluista riittävän selkeitä siltä osin, mitkä palvelut kuuluvat yhtiöittettävien valinnanvapauspalveluiden piiriin ja mitkä kuuluvat maakunnan liikelaitoksen tuottamiin palveluihin?

Vastaajien määrä: 1

18. Jos ei, miten olisi tarkoituksenmukaista määritellä ne perusteet, joilla maakunnat määrittelevät tarkemmin sote-keskuksissa tuotettavat perustason ja laajennetun perustason palvelut?

Vastaajien määrä: 1

- Määrittelyissä on käytetty varsin laajoja yläkäsitteitä, joiden perusteella on vaikea hahmottaa, mitä perustason ja laajennetun perustason palvelut sisältävät ja miten ne eroavat toisistaan. Erityisen hatarasti on määritelty sosiaalihuollon palvelut ja erityistason palvelut. Palvelutasot ja niiden sisältö tulisi kirjata lakiin selkeästi ilman viittauksia toisiin lakeihin. Lakiluonnoksessa määritellään esimerkiksi asiakkaan tilapäisesti ja lyhytaikaisesti tarvitsemat sosiaalihuoltolain 14 § 1 momentin mukaiset palvelut markkinoilla toimivien sote-keskusten tehtäväksi. Vastaavat pitkäaikaiset palvelut jäisivät liikelaitoksen järjestettäväksi. Kaiken kaikkiaan vapaan valinnan piirissä olevan sote-keskuksen palveluvalikoimaa ei ole määritelty selkeästi, vaikka se on uudistuksen onnistumisen näkökulmasta erittäin merkittävä tekijä.

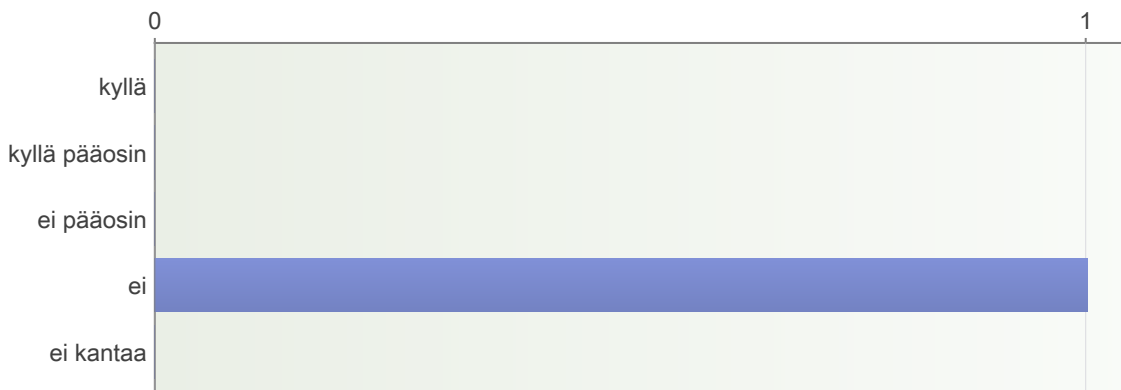
19. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Määrittelyissä on käytetty varsin laajoja yläkäsitteitä, joiden perusteella on vaikea hahmottaa, mitä perustason ja laajennetun perustason palvelut sisältävät ja miten ne eroavat toisistaan. Erityisen hatarasti on määritelty sosiaalihuollon palvelut ja erityistason palvelut. Palvelutasot ja niiden sisältö tulisi kirjata lakiin selkeästi ilman viittauksia toisiin lakeihin. Lakiluonnoksessa määritellään esimerkiksi asiakkaan tilapäisesti ja lyhytaikaisesti tarvitsemat sosiaalihuoltolain 14 § 1 momentin mukaiset palvelut markkinoilla toimivien sote-keskusten tehtäväksi. Vastaavat pitkäaikaiset palvelut jäisivät liikelaitoksen järjestettäväksi. Kaiken kaikkiaan vapaan valinnan piirissä olevan sote-keskuksen palveluvalikoimaa ei ole määritelty selkeästi, vaikka se on uudistuksen onnistumisen näkökulmasta erittäin merkittävä tekijä.

20. 8b. Turvaako maksusetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämistä vastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

21. Vapaamuotoiset huomiot.

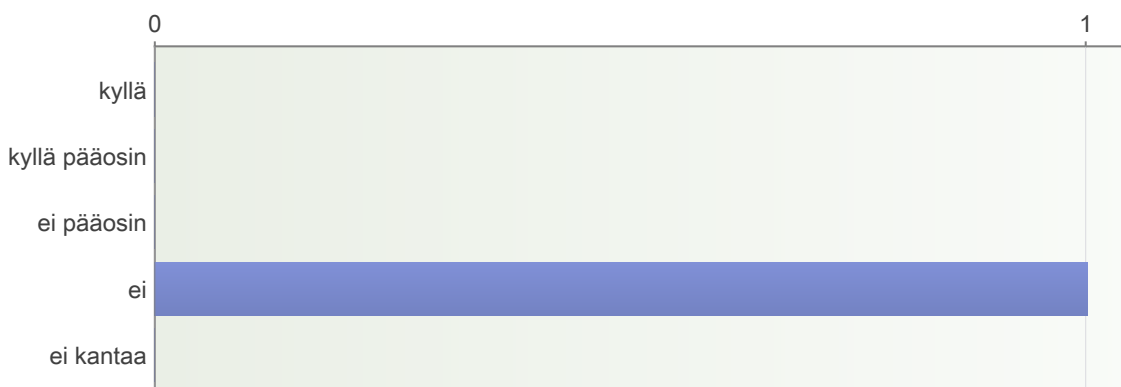
Vastaajien määrä: 1

- Edes yhdessä maakunnan palvelukokonaisuuksien ja asiakkaiden palveluketjujen määrittämisoikeuden kanssa maakunnalla ei ole maksusetelien myöntäjänä riittäviä ohjaus- ja vaikutusmahdollisuuksia järjestäjänä vaikuttaa yksityisten antamiin palveluihin. Varsinkin kun maksusetelin voi antaa myös muu palveluntuottaja.

Maksusetelijärjestelmä on hallinnollisesti ja palvelujen järjestämisen näkökulmasta itsenäinen kokonaisuus ja alisteinen suoran valinnan sote-keskuspalveluille. Lakiesitys tarjoaa maakunnalle vain epäsuoria ohjausmahdollisuuksia. Järjestelmässä vastuu ketjutetaan ja hallittavuus on riskialtista. Riskejä lisää se, että samanaikaisesti luodaan kolme merkittävää uutta markkinamallia: suoran valinnan sote-keskukset, henkilökohtainen budjettijärjestelmä ja maksusetelijärjestelmä. Kaikki nämä markkinat tarvitsevat omat valtakunnalliset hallinta- ja tietojärjestelmät, joiden valmistelua ei ilmeisesti ole aloitettu.

22. 8c. Onko maksusetelijärjestelmässä sote-keskuksen oikeuksista ja velvollisuuksista säädetty tarkoituksenmukaisesti?

Vastaajien määrä: 1

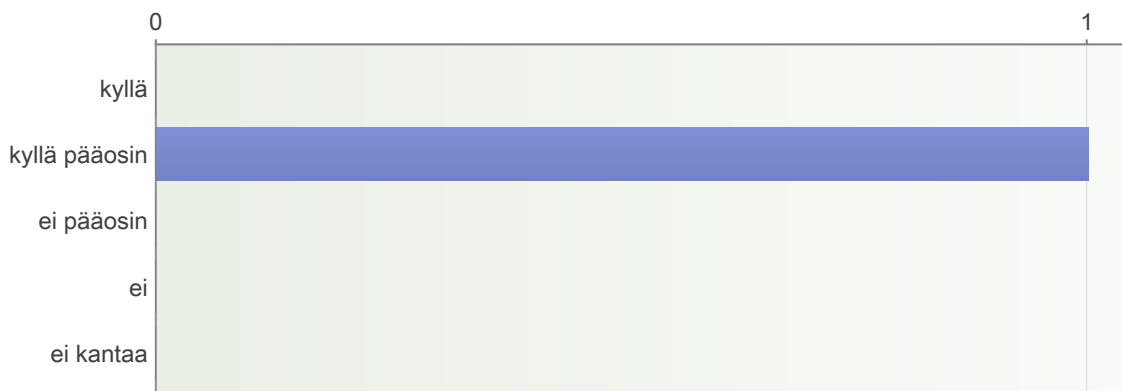
23. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnos ei sisällä selkeitä säännöksiä sote-keskusten oikeuksista ja velvollisuuksista.

24. 8d. Mahdollistaako maksusetelijärjestelmä asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

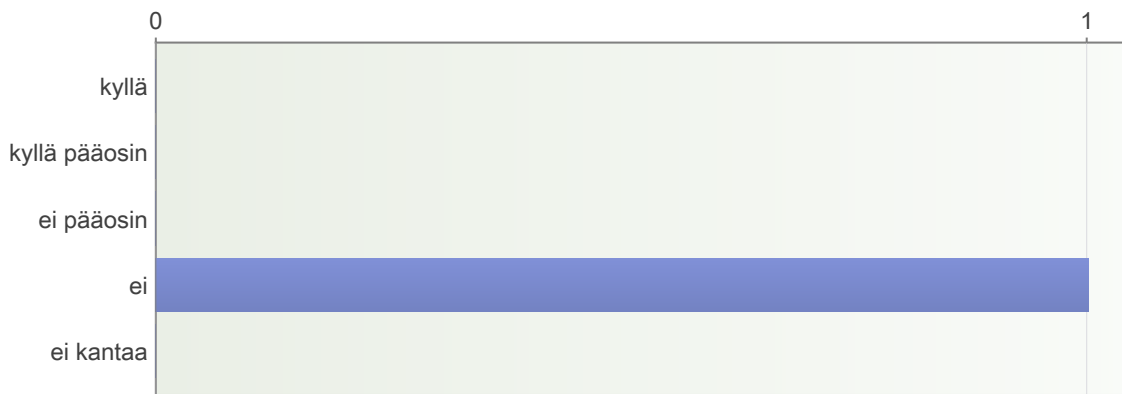
25. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maksusetelijärjestelmän toimivuuteen vaikuttaa se, kuinka hyvin maksusetelit onnistutaan määrittämään asiakkaan tarvetta vastaavaksi ja toisaalta se, missä palvelun tuottajat ovat. Mikäli asiakkaan matkat palveluntuottajalle tulevat asiakkaan maksettaviksi, aito valinnanvapaus ei toteutuisi etenkin haja-asutusalueilla.

26. 9. Lakiluonnoksen 4 luvussa säädettäisiin asiakkaan mahdollisuuksista valita maakunnan liikelaitos ja sen toimipiste. Antavatko säännökset asiakkaalle tarkoituksenmukaiset mahdollisuudet valita palvelujen tuottaja?

Vastaajien määrä: 1

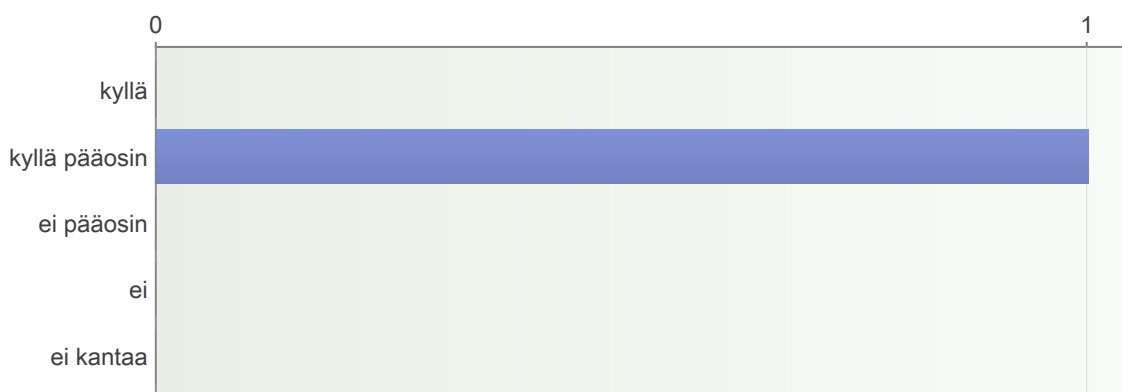
27. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Voidakseen valita itselleen sopivimmat palvelun tuottajat asiakas joutuu hankkimaan ensin maksusetelin, jolloin hoito ketjuuntuu väkisinkin tarpeettomasti. Valinnanvapaus on lakiesityksessä myös aikasidottu, kun olisi tarkoituksenmukaisempaa tehdä valinta hoitotarpeen ja taudinkuvan mukaisesti.

28. 10. Lakiluonnoksen 5 luvussa säädettäisiin asiakassetelin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. 10a. Ovatko säännökset asiakkaan aseman ja oikeuksien näkökulmasta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

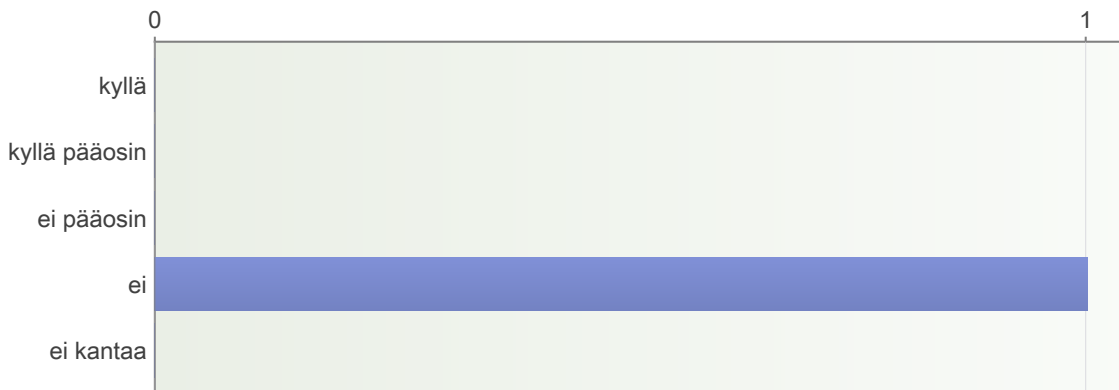
29. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakasetelijärjestelmän toimivuus riippuu vahvasti maksusetelijärjestelmän toimivuudesta ja palvelutasojen sisältöjen määrittelyjen onnistumisesta. Määrittelemättä jää myös, mitä lakiluonnoksessa tarkoitetaan, kun maakunta veloitetaan tarjoamaan asiakaseteleitä riittävästi valinnanvapauden varmistamiseksi.

30. 10b. Turvaako asiakasetelijärjestelmä maakunnalle riittävät ohjaus- ja vaikutusmahdollisuudet järjestämisvastuun kannon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

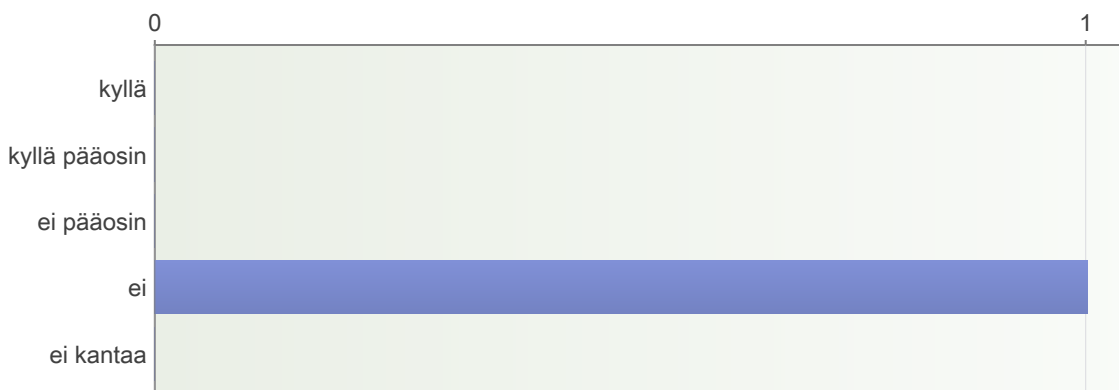
31. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnoksesta ei käy selville, miten maakunta todellisuudessa pystyisi ohjaamaan palveluntuottajia asiakaseteleillä.

32. 10c. Ovatko asiakasetelijärjestelmän käyttöönottoa koskevat maakunnan päätöksentekoa koskevat rajaukset riittäviä ja turvaavatko ne asiakkaan valinnanvapauden toteutumisen?

Vastaajien määrä: 1

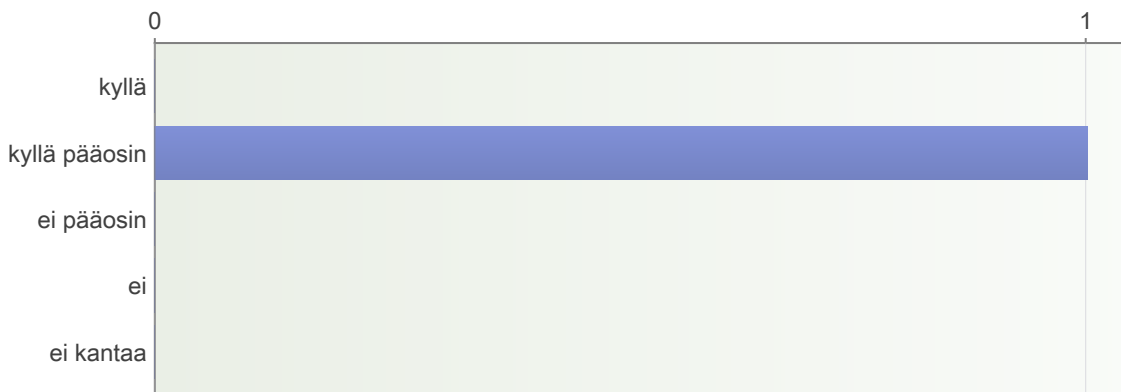
33. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Asiakassetelijärjestelmän toimivuus riippuu palvelujen tuottajille asetetuista vaatimuksista ja niiden onnistumisesta.

34. 11. Lakiluonnoksen 6 luvussa säädettäisiin henkilökohtaisen budjetin käytöstä asiakkaan valinnanvapauden lisäämisessä. Mahdollistavatko säännökset asiakkaalle riittävät mahdollisuudet vaikuttaa tarvitsemiensa palvelujen toteutukseen?

Vastaajien määrä: 1

35. Vapaamuotoiset huomiot.

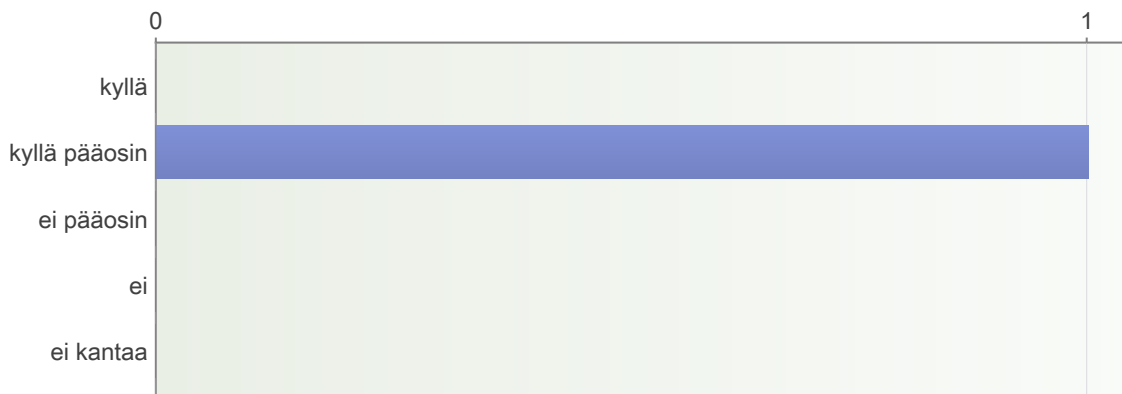
Vastaajien määrä: 1

- Mikäli järjestelmä henkilökohtaisen budjetin laatimiseksi saadaan toimimaan niin, että se huomioi asiakkaan kaikki palvelutarpeet ja niissä tapahtuvat muutokset, se voi parhaimmillaan mahdollistaa aidon valinnanvapauden.

36. 12. Valinnanvapauslainsäädännön myötä esitetään potilaslakiin ja sosiaalihuollon asiakaslakiin lisättäväksi uusi luku päätöksenteon tukemisesta (tuettu päätöksenteko).

Valinnanvapauslainsäädäntöön sisältyisi potilaille ja asiakkaille erilaisia valinnanmahdollisuuksia (muun muassa suoran valinnan palvelut, maksuseteli, asiakasseteli ja henkilökohtainen budjetti). Näissä erilaisissa valintatilanteissa asiakkaat voivat tarvita tukea valintoja tehtäessä. Onko tuettua päätöksentekoa koskevat säännökset tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

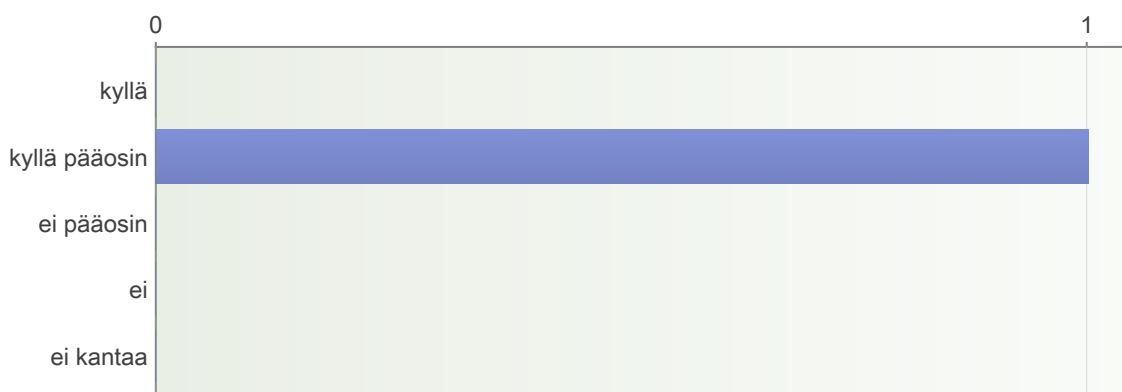
37. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapaus erilaisine järjestelmineen tulee alkuvaiheessa lisäämään paitsi erityisryhmien osalta myös kaikkien osalta tuen ja neuvontapalvelujen tarvetta. Siksi tätä mahdollisuutta ei pitäisikään rajata vain erityisryhmien käyttöön vaan tarjota se tasapuolisesti kaikille.

38. 13. Lakiluonnoksen 7 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajien hyväksymis- ja sopimusmenettelyistä. 13a. Ovatko säännökset hyväksymismenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

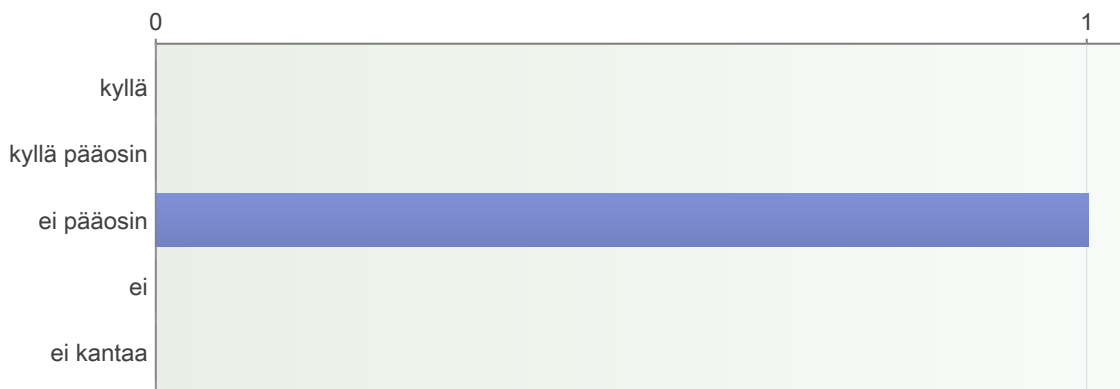
39. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnalle jää lakiluonnoksen perusteella huomattavan paljon valtaa päättää palveluntuottajilta vaadittavasta laadusta, voimavaroista, palveluketjuista ja palvelujen yhteensovittamisesta. Aikaa näille määrittelyille on kuitenkin niukasti.

40. 13b. Ovatko säännökset sopimusmenettelyistä uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

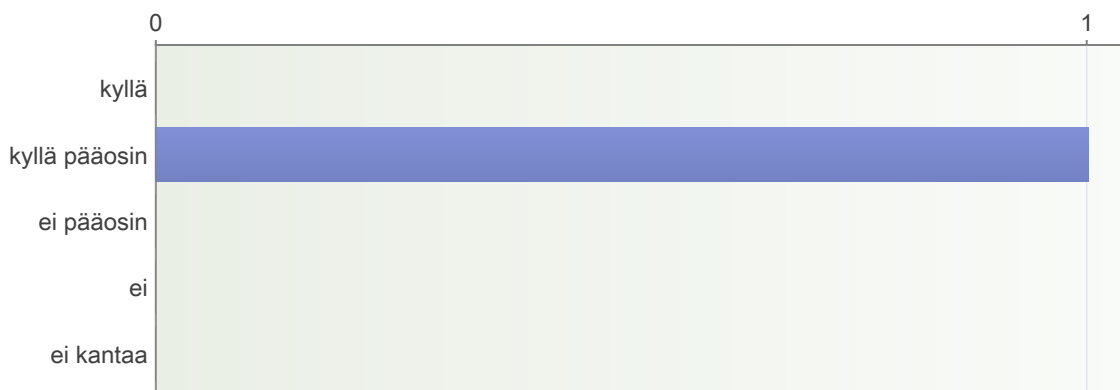
41. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Sopimusmenettelyt on lakiluonnoksessa säädelty yleisluontoisesti, minkä vuoksi sopimusprosessit jäävät epäselviksi.

42. 14. Lakiluonnoksen 8 luvussa säädettäisiin palvelujen tuottamisesta ja palvelun tuottajien velvoitteista. Ovatko säännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

43. Vapaamuotoiset huomiot.

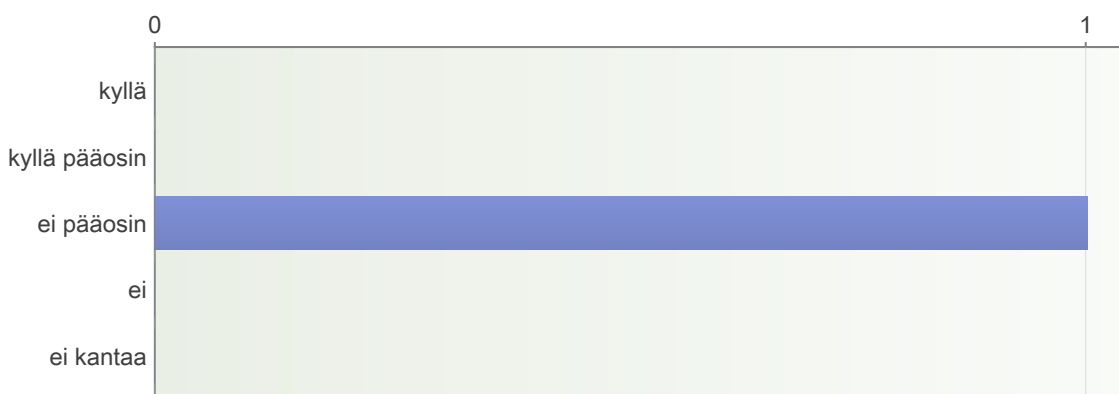
Vastaajien määrä: 1

- Lakiluonnoksen säännökset on kirjattu pääosin tarkoituksenmukaisesti, vaikkakaan tilinpäätös- ja verotustietojen pohjalta hoidon tason ja laadun mittaaminen ja mahdollisten ongelmakohtien korjaaminen ei ole tarkoituksenmukaista.

44. 15. Lakiluonnoksen 9 luvussa säädettäisiin palvelun tuottajalle suoritettavista korvauksista.

15a. Ovatko suoran valinnan palveluita koskevat kiinteän maksun osuus ja sen määräytymistä koskevat edellytykset riittäviä turvaamaan palvelujen riittävä rahoitus?

Vastaajien määrä: 1

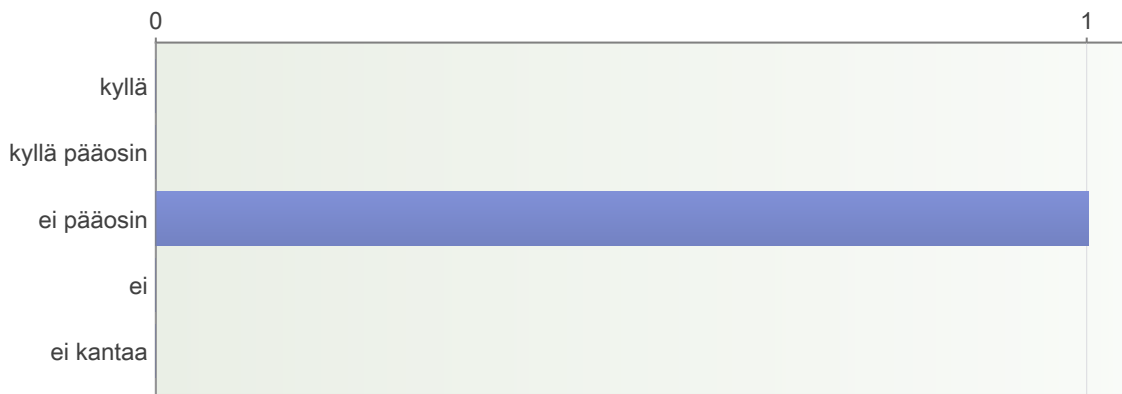
45. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Kiinteä korvaus, joka perustuu kiinteisiin korvauskriteereihin, ei takaa rahoituksen riittävyttä. Se on myös todennäköisesti hidas mukautumaan markkinoitten ja asiakkaiden todellisiin tarpeisiin. Tämä merkitsee selvää riskiä niin palveluntuottajille kuin myös asiakkaille palvelujen laadussa.

46. 15b. Ovatko säännökset muista korvauksista uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

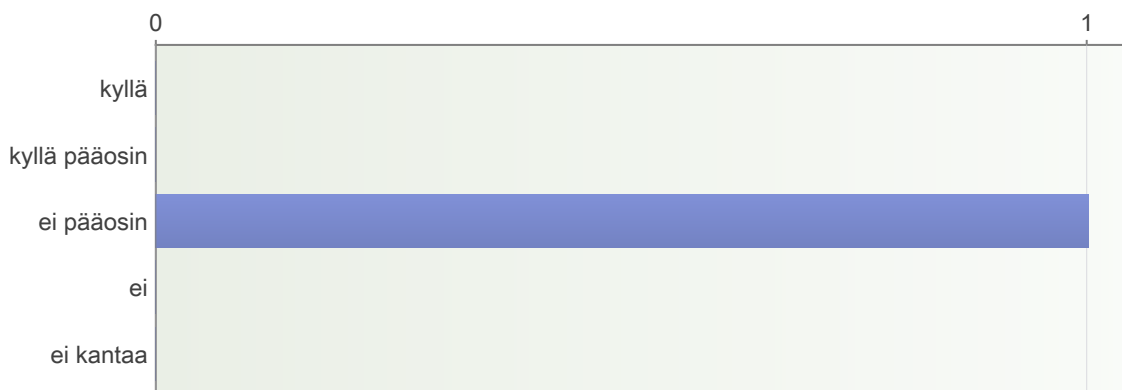
47. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Maakunnalle jää huomattavasti valtaa muiden korvauskriteerien määrittelyssä. Tällöin se voi huomioida oman maakuntansa tilannetta joustavasti ja tarkoituksenmukaisesti. Kuitenkin oikeiden mittareiden valinta voi aiheuttaa vääristymiä mittareiden valintaan ja sitä kautta korvausten kohdentumiseen. Toisaalta maakunta- ja sote –uudistus aiheuttaa monien uusien järjestelmien luomisen, minkä vuoksi näiden kaikkien riskien hallinta on haasteellista.

48. 16. Lakiluonnoksen 11 luvussa säädettäisiin lain voimaantulosta. Ovatko 71 §:n mukaiset siirtymäsäännökset uudistuksen tavoitteiden kannalta tarkoituksenmukaisia?

Vastaajien määrä: 1

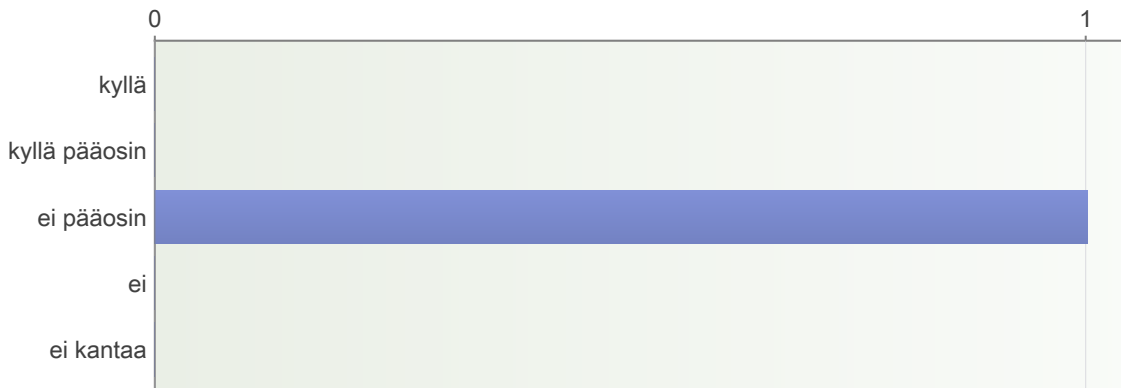
49. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Aikataulu on varsin tiukka näin monen uudistuksen ja uuden järjestelmän sekä sisältökuvauksen luomiseksi. Riskinä on esimerkiksi maakunnan palvelun tuottajille asettamien vaatimusten soveltumaton mitoitus (lakiluonnoksen luku7). Mallin todellinen toimivuus tulisi varmistaa ensin alueellisella kokeilulla ennen valtakunnalliseksi saattamista.

50. 17. Antaako esitys maakunnille riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen?

Vastaajien määrä: 1

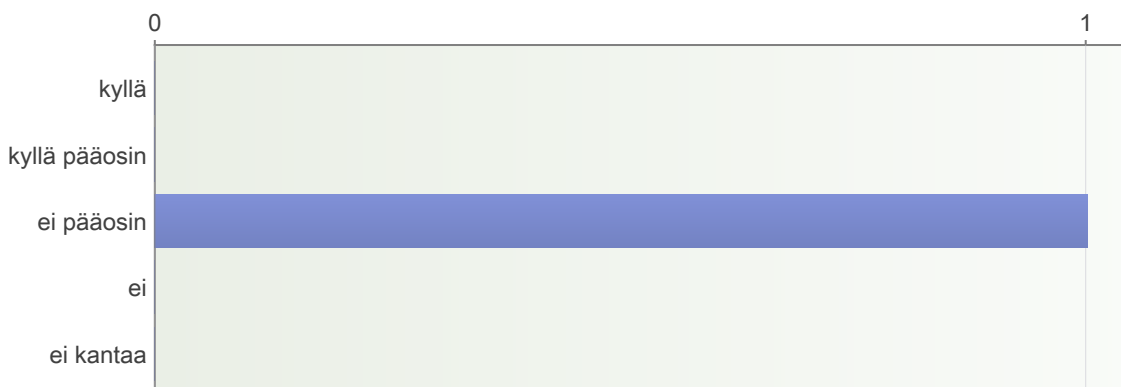
51. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Jotta maakunta saisi riittävät edellytykset järjestämisvastuun toteuttamiseen, sen olisi saatava selkeämpi ohjausmahdollisuus maksu- ja asiakassetelijärjestelmissä. Riskinä on kuitenkin samalla valinnan vapauden rajoittuminen integraation eduksi. Integraation ja valinnan vapauden välisen suhteen määrittely olisikin tehtävä ennen kuin lakiluonnosta kehitetään eteenpäin.

52. 18. Antaako esitys riittävät edellytykset sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoiden syntymiseen?

Vastaajien määrä: 1

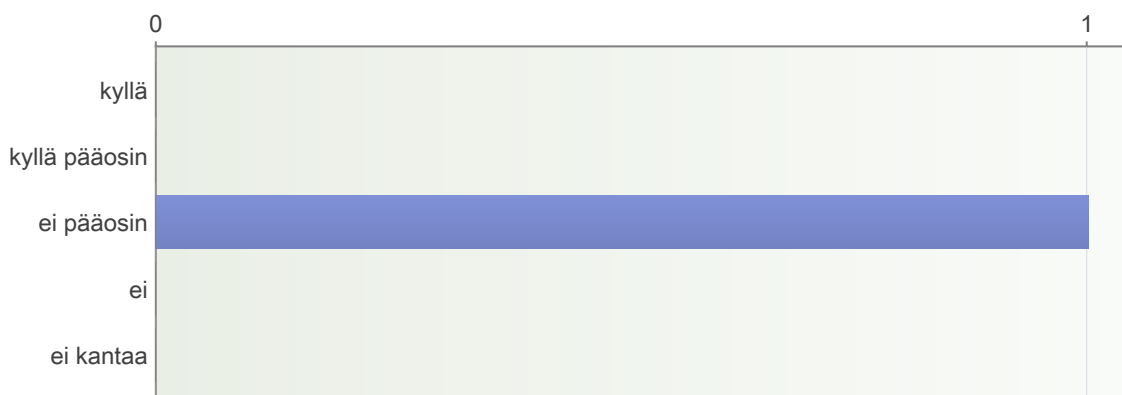
53. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Palvelukokonaisuuksien ja -tasojen epämääräinen määrittely sekä monien uusien järjestelmien luominen eivät näin nopealla aikataululla anna mahdollisuuksia toimivien markkinoiden syntymiselle. Myös alueellisesti porrastettu käyttöönotto edistäisi markkinoiden syntymistä ja toimintaa.

54. 18b. Antaako esitys riittävät edellytykset pienten toimijoiden toimimiseen sosiaali- ja terveydenhuollon markkinoilla?

Vastaajien määrä: 1

55. Jos ei, miten esitystä tulisi muuttaa?

Vastaajien määrä: 1

- Pienten toimijoiden voi olla vaikea täyttää maakunnan asettamia vaatimustasoja. Toisaalta, onko pienten toimijoiden suosiminen tarkoituksenmukaista edellyttäen samalla kustannustason pienentymistä? Mutta toimijoita tulisi kuitenkin olla riittävästi, jotta markkinat olisivat toimivat.

56. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Pienten toimijoiden voi olla vaikea täyttää maakunnan asettamia vaatimustasoja. Toisaalta, onko pienten toimijoiden suosiminen tarkoituksenmukaista edellyttäen samalla kustannustason pienentymistä? Mutta toimijoita tulisi kuitenkin olla riittävästi, jotta markkinat olisivat toimivat.

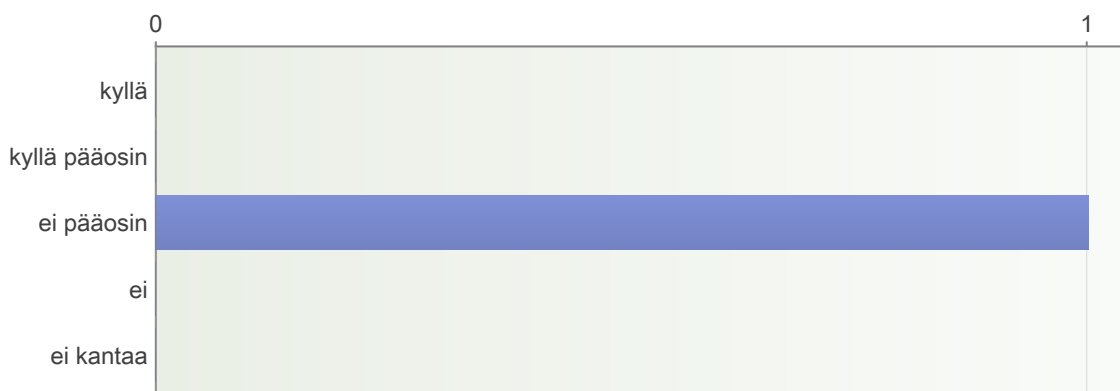
57. 19. Miten ihmisen lisääntyvä mahdollisuus valita palveluntuottaja ja vaikuttaa siten palveluihinsa vaikuttaa ihmisen hoitoon?

Vastaajien määrä: 1

- Valinnanvapauslakiluonnoksessa annetaan ihmisille vain ajallinen valintamahdollisuus kokonaispalveluille. Toimivampi ja tehokkaampi hoitotulos saavutettaisiin mahdollistamalla valinta myös vaihtoehtoisesti taudinkuvan perusteella. Tällöin kehittyisi erikoistuneita palveluntarjoajia, mikä omalta osaltaan olisi perusteena aidolle valinnanvapaudelle.

58. 20. Onko laki tarkoituksenmukainen hammashoidon näkökulmasta?

Vastaajien määrä: 1

59. Vapaamuotoiset huomiot.

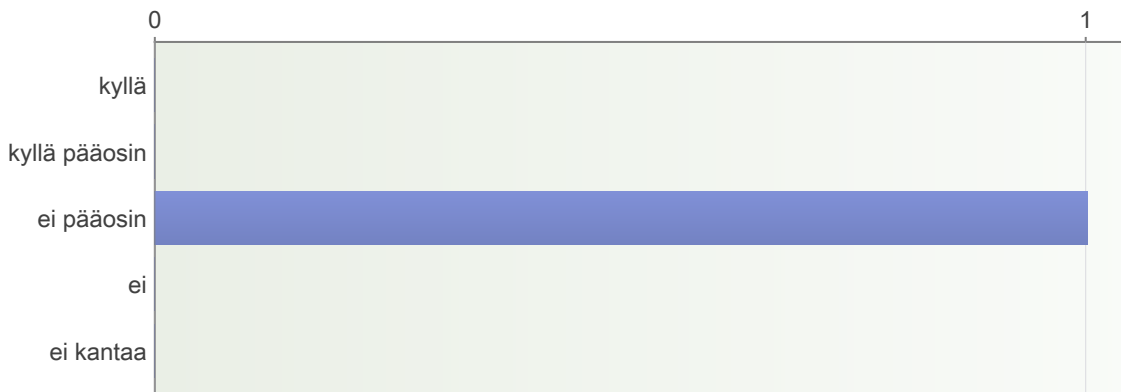
Vastaajien määrä: 1

- Hammashoidon osalta palvelutasojen kuvaukset ovat lakiluonnoksessa kaikkein selkeimmät, mutta sen tarkoituksenmukaisuus ei kaikilta osin selviä lakiluonnoksesta. Myös maksu- ja asiakassetelijärjestelmien ongelmallisuudet sekä maakunnan asettamat vaatimukset palveluntuottajille näkyvät hammashoidon palvelukokonaisuuksien sääntelyssä.

Kapitaatorahoituksen myötä erityisesti hammashoidossa yksikön sijainti tulisi suurelta osin ratkaisemaan asiakkaiden ja sitä myötä rahoituksen uusjaon. Tässä julkisten toimijoiden keskitetyt ja suuremmat yksiköt kärsisivät vääjäämättä yksityisten toimijoiden vapaamman sijoittautumisen johdosta.

60. 21. Onko uudistuksen vaikutukset arvioitu näkemyksenne mukaan oikein ja riittävästi?

Vastaajien määrä: 1

61. Vapaamuotoiset huomiot.

Vastaajien määrä: 1

- Tällä lakiluonnoksella toteutettavassa mallissa kustannukset tulevat pahimmillaan nousemaan ja jo olemassa olevien yksiköiden toiminta vaarantuu näennäisen valinnanvapauden ja kilpailun johdosta.

62. 22. Miten arvioitte uudistuksen vaikuttavan oman taustaorganisaationne tai jäsenorganisaatioidenne asemaan?

Vastaajien määrä: 1

- Pohjois-Pohjanmaalla esitetty uudistus keskittäisi pahimmillaan päätöksenteon ja palvelutuotannon Oulun kaupunkiseudulle. Tällöin maakunnan etelä- ja pohjois/itäosat eivät kehittyisi palvelujen tuotannossa ja saatavuudessa vaan todennäköisesti taantuvat. Kokonaisuuden kannalta tämän suuntainen kehitys olisi uhka koko maakunnalle.

63. 23. Muut vapaamuotoiset huomiot hallituksen esitysluonnoksesta.

Vastaajien määrä: 1

- Uudistukset tulisi ottaa käyttöön hallitummin alueellisena/alueellisina kokeiluina osa-alueittain.

64. 24. Yksilöidyt säädösmuutosehdotukset.

Vastaajien määrä: 1

- Säädöksiin tulisi kirjata aikaperusteisen valinnanvapauden rinnalle lisäksi hoito/taudinkuva –perusteinen valinnanvapaus asiakkaille. Tällöin mahdollistettaisiin myös hoitoyksiköiden tarkoituksenmukainen erikoistuminen ja hoidon kehittäminen.